

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS HAAZINU • MAAMAR 4

כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף

Como el águila despierta su nido

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/haazinu/4/

1 כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף. יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו. (פסוק זה הובא בירושלמי פ"ב [פרק ב'] דחגיגה. זח"ב [זהר חלק ב'] יתרו פ' ב' בהעלותך קנ"ד ב'. פנחס רל"ג א' רל"ח ב'. האזינו דרצ"ח ב')

“Como el águila que despierta su nido, revolotea sobre sus pichones, despliega sus alas, los toma y los lleva sobre sus plumas.” (Este versículo se cita en el Talmud de Jerusalén, capítulo 2 de Jaguigá; Zohar, parte II, Yitró 80b; Beha'alotjá 154b; Pinjás 233a, 238b; Haazinu 298b.)

הנה מה כתיב לעיל מיניה ימצאהו בארץ מדבר וקאי אדילעיל כי חלק הוי עמו שנשיי [שנשמות ישראל] הם חלק אלוה ממעל והחלק ההוא ימצאהו בארץ מדבר.

Ahora bien, lo que está escrito justo antes es: “Lo encontró en una tierra desértica”, y esto se refiere al versículo anterior: “Pues Havaia tiene por porción a Su pueblo”: las almas de Israel son “una porción de D'os de lo alto”, y es a esa porción a la que se refiere la expresión “lo encontró en una tierra desértica”.

כי הנה החלק הוא מבחי הוי שהוא מהווה כל העולמות והויות והיה הוה ויהיה ויורד להתלבש בגוף

Pues la porción proviene del nivel de Havaia, que hace existir (mehavé) todos los mundos y todo lo que existe (havayot), y es “fue, es y será”; y desciende para investirse en un cuerpo

שהוא הוה ונפסד וכשנמשך אחר הגוף ההוה ונפסד הרי שנמצא בארץ מדבר ושממה ההיפך מבחי הוי ולכן כנשר יעיר קנו במדרגות הנשר שהוא מדת הרחמנות.

que existe y perece (hoveh venifsad). Y cuando es atraída tras el cuerpo, que existe y perece, se encuentra “en una tierra desértica” y desolada, lo opuesto al nivel de Havaia. Por eso dice: “Como el águila que despierta su nido”: mediante los niveles del águila, que es el atributo de la compasión.

2 והענין כי הנה במרכבת יחזקאל כתיב פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל ופני נשר לארבעתן.

La explicación es que en la Carroza de Ezequiel está escrito: “el rostro de un león a la derecha, el rostro de un buey a la izquierda y el rostro de un águila, para los cuatro”.

וביאור הענין שיחזקאל ראה המרכבה בזמן הגלות וגלו לבבל שכינה עמהם וכמ"ש ואני בתוך הגולה לפיכך ראה התלבשות בבחינת פני אריה פני שור כו'. כי בזמן שהי' [שהיה] בית המקדש קיים היה גילוי שכינה במדרגה יותר עליונה.

La explicación del asunto es que Ezequiel vio la Carroza en el tiempo del exilio: "fueron exiliados a Babilonia, y la Shejiná [estaba] con ellos", como está escrito: "Y yo estaba entre los exiliados". Por eso vio una investidura en los aspectos de "el rostro de un león", "el rostro de un buey", etc. Pues cuando el Templo Sagrado estaba en pie, la revelación de la Shejiná se encontraba en un nivel más elevado.

3 וכמו שהי' [שהיה] ראשית הגילוי לכל ישראל במתן תורה דכתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם פי' פנים בפנים בלי שום אמצעות והתלבשות כלל ולכן כתיב וכל

Así ocurrió en la primera revelación a todo Israel, en la Entrega de la Torá, como está escrito: "Ha-vaiá habló con ustedes cara a cara". "Cara a cara" significa sin ningún intermediario ni revestimiento en absoluto. Por eso está escrito: "Y todo

העם רואים את הקולו' [הקולות] רואים את הנשמע ושומעין את הנראה שהיה גילוי אלקות בלי שום התחלקות ריבוי המדרגות רק היו רואים גילוי כללות החיות ושפע אלקי ואין שום פירוד ח"ו [חס ושלום] בין ראיה לשמיעה.

el pueblo vio los sonidos": vieron lo que se oye y oyeron lo que se ve. Pues fue una revelación de la Divinidad sin ninguna división en una multitud de niveles; más bien, vieron la revelación de la fuerza vital en su expresión general y colectiva, y un flujo divino, y no había separación alguna, D'os no lo permita, entre la vista y el oído.

משא"כ בגלות הנה גילוי השכינה הי' [היה] ליחזקאל ע"י ריבוי התחלקות המדרגות בהתלבשות פני אריה פני שור כו'.

En cambio, en el exilio, la revelación de la Shejiná a Ezequiel se produjo mediante una división en una multitud de niveles, revestida en el rostro de un león, el rostro de un buey, etc.

4 וכמו עד"מ תינוק שיכול להבין ביותר מלמדין אותו אף א' או יותר בפעם א' כפי שיכול שכלו להשכיל

Es como, a modo de analogía, un niño que puede comprender más: se le enseña incluso una [lección completa] o más de una sola vez, tanto como su intelecto pueda captar.

ביחיד משא"כ מי שאין כח בשכלו להכיל כ"כ [כל כך] בפעם אחת מלמדין אותו מעט מעט פרקי פרקי כך עד"מ במ"ת [במתן תורה]

como una sola unidad; en cambio, a quien su intelecto no le permite captar tanto de una vez, se le enseña poco a poco, sección por sección. Así ocurrió, a modo de analogía, en la entrega de la Torá.

וכן כל זמן שהי' [שהיה] בית המקדש קיים היו נש"י [נשמות ישראל] במעלה עליונה והיה כח השגתם בגילוי אלקות בכללות החיות שלא על ידי ממוצעים (ועמ"ש בד"ה אז ישיר ישראל)

Y asimismo, mientras el Santo Templo estuvo en pie, las almas de Israel se encontraban en un nivel elevado, y su capacidad de aprehensión se hallaba en la revelación de la Divinidad en la fuerza vital en su expresión general y colectiva, no por medio de intermediarios (véase también lo escrito en el discurso que comienza "Entonces cantó Israel").

אבל בגלות שגלו ונתלבשו בע"ש [בע" שרים] הנה גם גילוי השכינה הוא ע"י ירידה בבחי' התחלקות ריבוי המדרגות והתלבשותן בבחי' פני אריה פני שור.

Pero en el exilio, cuando fueron desterrados y quedaron investidos entre los setenta príncipes, también la revelación de la Shejiná se produce mediante un descenso a un estado de división en una multitud de niveles, que se invisten en el aspecto del rostro de un león y el rostro de un buey.

פני אריה מחנה מיכאל שהם כנגד מחנה ראובן תימנה וכל הפונה למחנה ראובן וכו' כך יש כמה רבוי רבבות במחנה מיכאל שהם כמה מדרגות חלוקות זו מזו שבהם

El rostro de un león es el campamento de Mijael, que corresponde al campamento de Reuvén, al sur, y a todos los que se vuelven hacia el campamento de Reuvén, etc. Así, hay muchas miríadas en el campamento de Mijael, que constituyen muchos niveles distintos entre sí dentro de él;

ועל ידם [שפע שפע האלקית לנשמה מדרגת אהבה שהנשמה מקבלת ע"י המלאכים כדכתיב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך על כפים ישאונך כו' פי'

y por medio de ellos [fluye el influjo divino hacia el alma, el nivel de amor que el alma recibe a través de los ángeles, como está escrito: "Pues Él ordenará a Sus ángeles que te guarden en todos tus caminos; sobre [sus] palmas te llevarán", etc. La explicación es:

כי מלאכיו יצוה להיות משפיע לך והם ישאונך שעל ידיהם מתנשאת ומתעלת הנשמה ע"י פני אריה במדרגת האהבה וע"י פני שור במדרגת היראה

“Él ordenará a Sus ángeles” que te otorguen su influjo, “y ellos te llevarán”, pues por medio de ellos el alma se eleva y asciende: mediante el rostro de un león, al nivel del amor, y mediante el rostro de un buey, al nivel del temor.

(וע"פ כי מלאכיו יצוה חגיגה ט"ז א' תענית י"א א' סנהדרין ק"ג א'. רבות וישלח ר"פ ע"ח וס"פ משפטים. זח"א [זהר חלק א] י"ב א' קס"ה ב'. ח"ב [חלק ב'] מ"א ב' ח"ג [חלק ג'] רצ"ז בד ופסוק על כפים ח"א [חלק א'] כ"ז ב').

(Véase también acerca del versículo “Pues Él ordenará a Sus ángeles”: Jaguigá 16a; Taanit 11a; Sanhedrín 103a; Midrash Rabá, Vayishlaj, comienzo del capítulo 78, y final de Mishpatim; Zohar, Parte I, 12a, 165b; Parte II, 41b; Parte III, 297b; y acerca del versículo “sobre [sus] palmas”, Parte I, 27b).

ועד"ז תקנו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] ברכות שלפני קריאת שמע יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים כו' והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעומת השרפים כו' שמזה מקבל האדם מדת היראה

En consonancia con esto, nuestros Sabios, de bendita memoria, instituyeron las bendiciones que preceden a la recitación del Shemá: “Quien forma ministros, y cuyos ministros están todos de pie”, etc., y “los Ofanim y las Jayot sagradas, con gran estruendo, se elevan hacia los Serafim”, etc.; de esto la persona recibe el atributo del temor.

(משא"כ מדאורייתא סגי בק"ש [בקריאת שמע] לבד היינו כמו שהיה בימי משה שנמשך האור והשפע לישראל על ידי השכינה בעצמה שלא ע"י המלאכים שהרי משה לא רצה בשליחות מלאך כמ"ש אם אין פניך הולכים כו')

(Mientras que, según la ley de la Torá, basta con el Shemá solo. Es decir, tal como ocurría en los días de Moshé, cuando la luz y el flujo llegaban a Israel por medio de la Shejiná misma, y no a través de los ángeles, pues Moshé no quiso un ángel como mensajero, como está escrito: “Si Tu Rostro no va”, etc.

ולכן גם בבחי' עבודה לא היו צריכים לקבל אהוי"ר [אהבה ויראה] על ידי המלאכים. אבל אח"כ כיון שהוצרכו לקבל ע"י פני אריה פני שור ואפי' [ואפילו] ביהושע אמר לו המלאך עתה באתי ע"כ גם בעבודה לבא לבחי'

Por eso, tampoco en el servicio [a D'os] necesitaban recibir amor y temor por medio de los ángeles. Pero después, puesto que necesitaron recibir por medio del rostro de un león y del rostro de un buey —y aun en el caso de Yehoshúa, el ángel le dijo: “Ahora he venido”—, también en el servicio [a D'os], para llegar al nivel de

אחד ואהבת בקי"ש [בקריאת שמע] הוא ע"י שנים לפניה ששם נאמר מענין המלאכים איך שעומדים ביראה. ועי"ז נמשך להאדם ג"כ אהוי"ר [אהבה ויראה] ועמ"ש בד"ה כי תצא וסד"ה ואריה כבקר יאכל (תבן):

“Uno” y “Amarás” en el Shemá se alcanzan por medio de las dos [bendiciones] que lo preceden, donde se habla de los ángeles, de cómo están de pie con temor; y por medio de esto también se atraen amor y temor a la persona. Véase también lo escrito en el maamar que comienza “Cuando salgas”, y al final del maamar que comienza “Y el león, como el buey, comerá paja”).

5 ב וזהו ענין הסולם שראה יעקב והנה סולם מוצב ארצה דקאי על כנס"י [כנסת ישראל] (וע' זח"ג [זהר חלק ג])

י"ז א' קכ"ג ב' כללות נש"י [נשמות ישראל] שמוצב ארצה בגוף הגשמי וראשו מגיע השמימה

2. Y este es el significado de la escalera que vio Yaakov: “Y he aquí una escalera apoyada en la tierra”, que alude a la Congregación de Israel (Kneset Israel) (véase también Zóhar, parte III, 17a, 123b), es decir, a las almas de Israel en su conjunto, que están “apoyadas en la tierra”, en el cuerpo físico, “y su cima llega al cielo”,

כי ישראל עלו במחשבה כו' שבשרש נשמותיהם הם למעלה יותר מהמלאכים אף על פי שלמטה מקבלים מהם

pues “Israel ascendió en el pensamiento [de D'os]”, etc.: en la raíz de sus almas son más elevados que los ángeles, aunque aquí abajo reciben de ellos.

כי חיות המלאכים הם מרוח פיו ית' משא"כ ישראל עלו כו' וכמו שמצינו שבזמן ישע"י [ישעיה] כתיב [כתוב] קדוש קדוש הוי' צבאות מלא כל הארץ כבודו (שם סי' ו')

Pues la fuerza vital de los ángeles proviene del “aliento de Su boca”, bendito sea, mientras que Israel “ascendió”, etc. Y encontramos que, en tiempos de Yeshayahu, está escrito: “Santo, santo, [santo] es Havaia de las Huestes; toda la tierra está llena de Su gloria” (allí, capítulo 6).

פיי שלהיות קדושתו ית' נמשך מקדש העליון למטה להיותן מלא כל האכץ כבודו והוא עיי בחיי ירידת השתללות ג' פעמים קדוש להיות הוי צבאות מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו].

Es decir: que Su santidad, bendito sea, descienda desde el Kódesh supremo hacia abajo, para que “toda la tierra esté llena de Su gloria”, ocurre mediante el nivel del descenso a través de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut): tres veces “santo”, hasta que haya “Havaíá de las Huestes; toda la tierra está llena de Su gloria”.

דהיינו עיי התלבשות המלאכים שהם נק' צבאות (ועמ"ש בפ' בא בד"ה בעצם היום הזה כו') ואזי מלא כל הארץ כבודו שמקבלים מהם ישראל למטה.

Es decir, por medio de Su revestimiento en los ángeles, que son llamados “Huestes” (véase también lo escrito en Parshat Bo, en el discurso que comienza “En ese mismo día”, etc.); entonces “toda la tierra está llena de Su gloria”, que Israel aquí abajo recibe de ellos.

אבל למעלה בשרש נשמותיהם כתיב קדש ישראל לה' שהם מבחי' קדש העליון עצמו (ועמ"ש בד"ה יונתי בחגוי הסלע ובד"ה קדש ישראל כו' בפ' פנחס)

Pero arriba, en la raíz de sus almas, está escrito: “Israel es santidad para Havaíá”, pues provienen del Kódesh supremo mismo (véase también lo escrito en el discurso que comienza “Paloma mía, en las hendiduras de la roca”, y en el discurso que comienza “Israel es santidad”, etc., en Parshat Pinjás).

ולא מבחינת קדוש שהוא בחיי המשכת קדושתו למטה בירידת המדריגות וזהו וראשו מגיע השמימה. ועיי

y no del nivel de kadósh (“santo”), que es el descenso de Su santidad hacia abajo mediante el descenso de los niveles. Y esto es “y su cima llega al cielo”. Y por medio de esto,

והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו עולים פיי שהם מתעלים עיי ישראל כמ"ש אכלתי יערי עם דבשי.

“y he aquí, ángeles de D'os subían y bajaban por ella”. “Subían” significa que se elevan por medio de Israel, como está escrito: “He comido mi panal con mi miel”.

יערי הם המלאכים כמ"ש במ"א שע"י מסירת נפש בק"ש [בקריאת שמע] באחד ואהבת בכל לבבך ובכל נפשך דהיינו בבחי' אליך ה' נפשי אשא הנה הנשמה עולה למקור חוצבה.

“Mi panal” son los ángeles, como se explica en otro lugar: mediante el autosacrificio (mesirut néfesh) en el Shemá, en “Uno” y en “Amarás con todo tu corazón y con toda tu alma” —es decir, en el aspecto de “A Ti, Havaiá, elevo mi alma”—, el alma asciende a la fuente de la que fue tallada.

6 וכמאמר ואתה נפחתה בי כו' ואתה עתיד ליטלה ממני כו'. דהיינו למקורה למקום שנפחתה בי והרי בשרשה הגבה למעלה יותר מהמלאכים והמלאכים [והמלאכים] מתעלים ג"כ ע"י

Como se dice: “Tú la insuflaste en mí”, etc., “y en el futuro la tomarás de mí”, etc.; es decir, la devolverás a su fuente, al lugar desde el cual la insuflaste en mí. En su raíz, es sumamente elevada, por encima de los ángeles; y también los ángeles se elevan por medio de esto.

כי מאחר שמהם קבלה אהבתם ויראתם להעלות לה' אחד לאהבה בכל נפשך יהי' [יהיה] גם הם עולים ונכללים בבחי' יחוד העליון ב"ה ולאשתאבא בגופא דמלכא

Pues, dado que fue de ellos que recibió su amor y su temor para elevarse a Havaiá, el Uno, para amar “con toda tu alma”, también ellos ascenderán y quedarán incluidos en el nivel de la unidad suprema, bendito sea, y “se absorberán en el cuerpo del Rey”.

(ועמ"ש בפ' וישב בד" ונתתי לך מהלכים בין העומדים וממש"ש [וממה שכתוב שם] ונמצא שהשפעת המלאכים מישראל היא בין מלמטה למעלה ובין מלמעלה למטה כו' ע"ש מזה יובן פי' עולים ויורדים כו' שהם ב' בחי' הילוך הנזכר שם).

(Véase lo escrito en Parshas Vayeishev, en el discurso que comienza “Y te daré lugares para caminar entre los que están de pie”; y, a partir de lo escrito allí —“Resulta que la influencia que los ángeles reciben de Israel es tanto de abajo hacia arriba como de arriba hacia abajo”, etc.; véase allí—, se entenderá el significado de “ascender y descender”, etc.: son las dos clases de movimiento mencionadas allí).

והנה כתיב עולים ויורדים עולים תרי והיינו פני ארי' [אריה] ופני שור ויורדים הוא בחי' נשר כי נשר הוא מלשון נושר

Ahora bien, está escrito: “Ascendían y descendían”. “Ascendían” son dos: el rostro del león y el rostro del toro; y “descendían” corresponde al nivel del águila, pues neshar (águila) deriva de la palabra noshar (desprenderse),

דהיינו דבר שנפל למטה והוא הוא בחי' הרחמנות על ניצוץ אלקות שהרחמנות אינה על גופו ונפשו הבהמית אלא כמ"ש וישוב אל ה' וירחמהו

es decir, algo que ha caído abajo. Y este es precisamente el nivel de la compasión por la chispa de Divinidad. Pues la compasión no es por su cuerpo ni por su alma animal, sino, como está escrito: "Que vuelva a Havaíá, y Él tendrá compasión de él".

דהיינו על ניצוץ אלקות שנפל מאיגרא רמה כו' בהתלבשו' בגוף הגשמי בעוה"ז שמחמת זה נמשך אחר חומריות הגוף ולכן אומרים מחל לנו כי פשענו כי

Es decir, por la chispa de Divinidad que ha caído "de un techo alto", etc., al revestirse en el cuerpo físico en este mundo, por lo cual es atraída tras la materialidad del cuerpo. Por eso decimos: "Perdónanos, pues hemos transgredido (pashanu)". Pues

הנה כתיב ויניחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה שצריך שמירה לג"ע [לגן עדן] הוא בחי' גילוי אלקות שמתגלה בנפשו (עמ"ש בד"ה כי תשמע בקול בפי' ראה)

está escrito: "Y lo puso en Gan Eden para trabajarlo y cuidarlo". Gan Eden necesita ser cuidado, y es la revelación de Divinidad que se revela en su alma (véase lo escrito en el discurso que comienza "Cuando escuches la voz", en Parshas Re'eh).

ועי' ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] צדיקים יושבים ועטרותיהן בראשיהם ונהנהין מזיו השכינה ושכר מצוה הוא המצוה בעצמה

Sobre esto dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Los justos se sientan con sus coronas sobre sus cabezas y disfrutan del resplandor de la Shejiná". Y la recompensa de una mitzvá es la mitzvá misma,

כי המצות הן הן המשכות גילוי אלקות על נפשו במצות שמקבל עליו עול מלכות שמים כך
pues las mitzvot mismas son la atracción de una revelación de divinidad sobre el alma. Así como en las mitzvot acepta sobre sí el yugo del Reinado del Cielo, así

יהיה שכרו בג"ע [בגן עדן] להיות נהנה ומתענג על גילוי ה' משא"כ מי שעושה מצות אנשים מלומדה
אע"פ [אף על פי] שהוא סור מרע ועשה טוב ובודאי יהיה שכרו בג"ע [בגן עדן].

será su recompensa en el Gan Eden: disfrutar y deleitarse en la revelación de D'os. No así quien cumple las mitzvot como «un precepto de hombres aprendido de memoria»: aunque «se aparta del mal y hace el bien», y ciertamente recibirá su recompensa en el Gan Eden,

אך אין זה גילוי אלקות ממש שדייקא צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה ממש (עמ"ש מענין זיו השכינה בעוה"ב [בעולם הבא] בד"ה להבין ענין משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בפ' חיי שרה ועמ"ש ע"פ במדבר סיני כו')

sin embargo, esto no es una revelación efectiva de divinidad. Pues son específicamente los justos quienes se sientan y disfrutan del resplandor de la Shejiná misma (véase lo escrito acerca del resplandor de la Shejiná en el Mundo Venidero en el discurso que comienza «Para comprender lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria», en la parashá de Jayei Sará, y véase lo escrito sobre el versículo «En el desierto de Sinaí», etc.)

דהיינו הממשיכים גילוי אלקות על נפשם שכוונתם שישרה ויתגלה אור א"ס בהמשכת מצותיו שכל המצות הן מצות המלך וע"י קיום המצות ממשיכים מ"ש שיתגלה בנפשם והם שנעשים בחיי מרכבה להשראת קדושתו ית'

—es decir, quienes atraen una revelación de divinidad sobre sus almas y cuya intención es que la Luz Infinita (Or Ein Sof) repose y se revele mediante la atracción de Sus mitzvot; pues todas las mitzvot son los mandamientos del Rey, y al cumplir las mitzvot atraen el Reinado del Cielo, para que se revele en sus almas. Y son ellos quienes se convierten en una carroza para que repose Su santidad, bendito sea,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו והנה זלעז"ז [זה לעומת זה] עשה אלקים כדכתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי פי' כי כשאין דרכיכם דרכי גם מחשבותי לא מחשבותיכם כי

como se dice: «Que nos ha santificado con Sus mandamientos». Ahora bien, «D'os hizo uno opuesto al otro», como está escrito: «Pues Mis pensamientos no son los pensamientos de ustedes, ni sus caminos son Mis caminos». El sentido es que, cuando sus caminos no son Mis caminos, tampoco Mis pensamientos son los pensamientos de ustedes. Pues

הנה כשדרכיכם דרכי הם ממשיכים להיות מחשבותי מחשבותיכם. משא"כ בהיפך בהמשכת מחשבות אחרים שמצד הקליפה וסט"א [וסטרא אחרא].

cuando sus caminos son Mis caminos, atraen [un estado en el que] Mis pensamientos sean los pensamientos de ustedes. No así en el caso contrario, cuando se atraen los pensamientos de «otros», que provienen del lado de la kelipá y de la sitra ajra.

7 והנה כל איש ישראל יש בו ניצוץ אלקות שלפעמים ועתים מזומנים מעורר את האהבה כל חד לפום שיעורא דילי [דיליה] ואח"כ נופל כו הנה בנפילה זו נאבד ונשקע גם ניצוץ שבנפשו וממנו יונקים הקליפות וסט"א [וסטרא אחרא].

Ahora bien, todo judío tiene en su interior una chispa de Divinidad que, en ciertos momentos señalados, despierta el amor, «cada uno según su propia medida»; y después cae, etc. En esta caída también la chispa de su alma se pierde y queda sumergida, y de ella se nutren las kelipot y la sitra ajra.

8 וזהו כי פשענו כי פשיעה נזכר בתורה בענין שומרים שהשומר חנם חייב על הפשיעה שניצוץ אלקות צריך שמירה שלא יאבד ואחר ימצאנה והשמירה הוא כדאיתא בספרים שמור זה משנה.

Este es [el sentido de] “porque hemos transgredido (pashanu)”: pues la peshía (negligencia) se menciona en la Torá en relación con los guardianes, [donde] un guardián gratuito es responsable por negligencia. Porque la chispa de divinidad necesita ser custodiada, no sea que se pierda y otro la encuentre. Y la custodia es, como se encuentra en los libros: “Guarda’ — esto es la Mishná”.

דהיינו כמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] וירא אלקים כי טוב לגנוז והיכן גנוז בתורה דהיינו כשמתגלה אור האהבה בנפש האדם צריך לשמור שלא יפול הנופל ממנו והשמירה הוא ע"י עסק התורה שע"י עסק התורה היא מתקיימת כו'

Es decir, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “‘Y D'os vio que era bueno’: ocultarlo; ¿y dónde lo ocultó? En la Torá”. Esto significa que, cuando la luz del amor se revela en el alma de una persona, debe custodiarla para que “el que cae” no caiga de ella; y la custodia se realiza mediante la dedicación al estudio de la Torá, pues mediante la dedicación al estudio de la Torá perdura, etc.,

כמ"ש במ"א (וע' מזה בד"ה צו את בניי [בני ישראל] כו' תשמרו להקריב כו' בפ' פנחס) משא"כ כשאנו שומר הרי הוא פושע בניצוץ אלקות אשר יאבד ממנו וימצאנו אחר.

como se explica en otro lugar (y véase al respecto el discurso que comienza “Ordena a los hijos de Israel”, etc., “cuidarán de ofrecer”, etc., en la parashá de Pinjás). Pero cuando no la custodia, es negligente (poshéea) con la chispa de divinidad, que se le perderá y otro encontrará.

וזהו בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי. פירוש שאני גדלתי ורוממתי מקור חוצבם של נשמתם שישראל עלו במחשבה והם פשעו בי ממש דהיינו הניצוץ אלקות שבהם.

Este es [el sentido de] “Hijos crié y enaltecí, y ellos transgredieron contra Mí (pash'u vi)”. Es decir: Yo crié y enaltecí la fuente de la que fueron talladas sus almas, pues “Israel surgió en [el pensamiento de D'os]”; y “pash'u vi” significa que fueron negligentes conmigo mismo, es decir, con la chispa de divinidad que hay en ellos.

והתיקון לזה הוא מחל לנו מחילה הוא ענין גילוי רצון שכשהאדם ברוגז על חבירו מסלק רצונו ממנו וכשחוזר ונתפייס הרי חוזר להיות גילוי רצון אליו.

La rectificación de esto es “Perdónanos”. El perdón (mejilá) es una revelación de la voluntad (ratzón): cuando una persona está enojada con su prójimo, retira de él su voluntad; y cuando vuelve a reconciliarse, vuelve a revelarse su voluntad hacia él.

והנה הגילוי רצון זה הוא ע"י אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מבחי" מי אל כמוך נושע עון ועובר על פשע שאין הפשע והפשיעה תופס מקום

Ahora bien, esta revelación de la voluntad se produce mediante un despertar desde arriba, desde el nivel de “¿Quién es un D'os (Kel) como Tú, que soporta la iniquidad y pasa por alto la transgresión?”, donde la transgresión y la negligencia (péshe y peshía) no tienen lugar

(וע' בזח"ג [בזהר חלק ג] קל"ג א'. ח"א [חלק א'] ר"ו ב' ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה להבין פי' הפסוק מי אל כמוך)

(y véase Zohar, parte III, 133a; parte I, 206b; y véase también lo escrito al respecto en el discurso que comienza “Para entender el significado del versículo ‘¿Quién es un D'os (Kel) como Tú?’”),

כי אם צדקת מה תתן לו והמשכת גילוי רצון זה הוא ע"י אתערותא דלתתא בחי' תשובה מעומקא דליבא כמ"ש מ מעמקים קראתיך ה' וע"י בחי' עומק זה מעוררים למעלה בחי' עומק העליון עומקא דכולא

pues “Si eres justo, ¿qué le das?”. Y la atracción de esta revelación de la voluntad se produce mediante un despertar desde abajo: el nivel de teshuvá desde lo profundo del corazón, como está escrito: “Desde las profundidades te he llamado, Havaiaí”. Y mediante este nivel de profundidad se despierta arriba el nivel de la profundidad suprema, “la profundidad de todo”,

שהוא למעלה מעלה מן ההשתלשלות שע"י שחזור ומתגלה הרצון העליון שלמעלה מן ההשתלשלות הרי שם אין הפשע תופס מקום כלל ואם צדקת כו'

que está muy, muy por encima de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut). Pues cuando vuelve a revelarse la voluntad suprema, que está por encima de la cadena descendente de los mundos, allí la transgresión no tiene lugar alguno, y “si eres justo”, etc.

וע"י בחי' תשובה הנ"ל הוא חוזר ומוציא את הניצוץ אלקות מהקליפה וסט"א [וסטרא אחרא] שינקו וקבלו חיות ממנו שיעלה למקורו ושרשו ע"י עקירת הרצון בעומקא דליבא ואזי נתקיים מ"ש חיל בלע ויקיאנו ומבטנו יורישנו אל (באיוב ס"י כ')

Y por medio del nivel de teshuvá mencionado antes, vuelve a sacar la chispa de Divinidad de la kelipá y la sitra ajra, que se nutrieron y recibieron fuerza vital de ella, para que ascienda a su fuente y raíz, mediante el desarraigo de la voluntad en lo profundo del corazón. Entonces se cumple lo escrito: “Devoró riquezas y las vomitará; D'os (Kel) las expulsará de su vientre” (en Job, capítulo 20).

(פ"י שע"י הגילוי מבחי' יג"מ [י"ג מדות] הרחמים שע"י נאמ' [נאמר] מי אל כמוך וכן ביג"מ [בי"ג מדות] שבתורה כתיב אל רחום וחנון כו' ע"י נמשך להיות ומבטנו יורישנו אל. ועמ"ש בד"ה כי תצא גבי ושבת שבי ובביאור ע"פ כי המצוה הזאת)

(Es decir: por medio de la revelación del nivel de los Trece Atributos de Misericordia —acerca de los cuales se dice: “¿Quién es un D'os (Kel) como Tú?”, y asimismo, en los Trece Atributos de la Torá está escrito: “D'os (Kel), misericordioso y clemente”, etc.—, por medio de esto se produce que “D'os (Kel) las expulsará de su vientre”. Véase lo escrito en el discurso que comienza “Cuando salgas”, respecto de “y tomarás cautivos a sus cautivos”, y en la explicación sobre el versículo “Porque este mandamiento”).

והנה בחי' גילטוי רצון זה הוא מתגלה בעשרת ימי תשובה ע"י בחינת ממעמקים ולכן כתיב דרשו ה' בהמצאו.

Ahora bien, esta revelación de la voluntad se manifiesta durante los Diez Días de Teshuvá, mediante el nivel de “desde las profundidades”. Por eso está escrito: “Busquen a Havaíá cuando puede ser hallado”.

וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בהמצאו אלו עשי"ת [עשרת ימי תשובה]. פ"י שבחי' ניצוץ אלקות הנאבד בפשיעת השמירה חוזר ונמצא להיות עולה למקורו.

Y nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: “‘Cuando puede ser hallado’: estos son los Diez Días de Teshuvá”. El significado es que la chispa de Divinidad que se perdió por descuido en su resguardo vuelve a encontrarse, para ascender a su fuente.

(וזהו ג"כ ענין 'מצאהו בארץ מדבר כו' ימצאהו דייקא שימצא האבידה ועמ"ש בד"ה אני לדודי בענין ובקשתם משם כו' ומצאת כו')

(Este es también el significado de “Lo encontró en una tierra desértica”, etc.: “lo encontró”, precisamente, pues se encontrará el objeto perdido. Véase lo escrito en el discurso que comienza “Yo soy de mi amado”, acerca de “Y desde allí buscarás”, etc., “y encontrarás”, etc.)

ואזי קראהו להמשיך שיתגלה בנפשו בהיותו קרוב שעתה קרוב הדבר מאד בהיותו חיל בלע ויקאנו (וע"ד מ"ש ויאמר ה' לדג ויקא את יונה):

Y entonces, “Invócalo”, para atraer [a Él] y que se revele en el alma de la persona, “cuando está cerca”, pues ahora “el asunto está muy cerca”, cuando “devoró riquezas y las vomitará” (conforme a lo escrito: “Y Havaia habló al pez, y este vomitó a Jonás”).

9 ג וזהו כנשר יעיר שע"י בחי' רחמנות מן הנשר ונפל הנה ע"ז כתיב דרך הנשר בשמים שמגביה למעלה עד רום המעלות ומתעלה בעילוי אחר עילוי

3. Esto es [lo que significa] “Como un águila (nesher) que despierta”: por medio del nivel de compasión [que surge] por lo que se ha desprendido (nashar) y ha caído. Sobre esto está escrito: “el camino del águila en los cielos”, pues se eleva hasta las alturas más excelsas y asciende de un nivel a otro.

(ועמ"ש בפ"י וענין שמים בד"ה כי המצוה הזאת גבי לא בשמים היא כו' ע"ש איך דבחי' שמים שייך למצות תשובה ועד"ז י"ל [יש לומר] פ"י דרך הנשר בשמים וכוהר)

(Y véase lo escrito acerca del significado y el concepto de “cielo” en el discurso que comienza “Porque este mandamiento”, sobre “No está en los cielos”, etc.; véase allí cómo el nivel de “cielo” se relaciona con la mitzvá de teshuvá; de manera similar puede explicarse “el camino del águila en los cielos”. Y en el Zóhar

(פ' יתרו ד"פ ע"ב) פ"י דשמים היינו תפארת דאצילות ועמ"ש לקמן ומתחלה יעיר קנו שאינו

(Parshas Yisro, 80b) explica que “cielo” es Tiféret de Atzilut; y véase lo escrito más adelante). Y primero, “despierta su nido”, que no es sino

אלא שמעורר בלבד נוגע ואינו נוגע בבחי' מטי ולא מטי דהיינו שיתגלה על נפשו אלקות ונגעה עד הנפש.

un mero despertar: toca y no toca, a la manera de “llega y no llega” (mati velo mati); es decir, la Divinidad se revela sobre su alma, y “la toca hasta el alma”.

אך אינו נוגע לגמרי להיות נכנס תוך תוכו (עמ"ש בד"ה עיני כל בפ' מטות) ולהיות כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך ואח"כ על גוזליו ירחף שמלביש את הנפש ומקיפו מכל צד רק שאינו

Pero no la toca por completo, de modo que penetre hasta lo más íntimo de él (véase lo escrito en el discurso que comienza “Los ojos de todos”, en Parshas Matos), y que “todos mis huesos proclamen: ‘Havaia, ¿quién es como Tú?’”. Después, “se cierce sobre sus pichones”: reviste el alma y la rodea por todos lados, aunque no es sino

אלא בבחי' גוזליו שהם קטנים שאין להם גדפין דהיינו ענין גילוי בחינה זו בכל פסוקי דזמרה עד ק"ש [קריאת שמע].

en el nivel de “sus pichones”, que son pequeños y no tienen alas. Esto es la revelación de este nivel a lo largo de Pesukei deZimrah, hasta el Shemá.

10 וזהו ענין התעוררות רחמים שבכרכות שלפני ק"ש [קריאת שמע] ברחמיך הרבים רחם עלינו כו' אבינו אב הרחמן כו' שהוא ענין כנשר כו'

Este es el despertar de la misericordia en las bendiciones anteriores al Shemá: “Con Tu abundante misericordia, ten piedad de nosotros”, etc., “Padre nuestro, Padre misericordioso”, etc.; este es [el sentido de] “Como un águila”, etc.,

על גוזליו ירחף כו' משא"כ בק"ש [בקריאת שמע] ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד ואהבת בכל נפשך הוא ענין התגלות בחי' תשובה ממעמקים שע"ז ישאהו על אברתו על דייקא

“se cierce sobre sus polluelos”, etc. En cambio, en el Shemá, por medio del autosacrificio (mesirut néfesh) en “Uno” y en “Amarás... con toda tu alma”, se revela el nivel de la teshuvá “desde las profundidades”; y por medio de ello, “lo lleva sobre sus alas”: “sobre”, específicamente.

כי אברתו הוא בחי' אברין דמלכא שהם המצות שהם המשכות רצון העליון המלוכש בעוה"ז הגשמי כמוט ציצית של צמר

Pues “sus alas” (evraso) es el nivel de “los miembros (evarim) del Rey”, que son las mitzvot, las cuales atraen la voluntad suprema tal como está investida en este mundo físico, como en un hilo de tzitzit de lana.

אבל ע"י תשובה עילאה מעורר רצון העליון שלמעלה מעלה מהשתלשלות העולמות שעל זה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] במקום שבעלי תשובה כו'

Pero mediante la teshuvá superior (teshuvá ilaá), se despierta la voluntad suprema, que está muy, muy por encima de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut); acerca de esto dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “En el lugar donde están los que retornan (baalei teshuvá)”, etc.

(ועמ"ש מענין ק"ש [קריאת שמע] סד"ה מזמור שיר חנוכת הבית. ולשון על גוזליו א"ש [אתי שפיר] על בעלי תשובה דוקא כי הנה גוזל פי' בב"ר [בבראשית רבה])

(Véase lo escrito acerca del Shemá al final del discurso que comienza “Salmo, cántico para la inauguración de la Casa”). Y la expresión “sobre sus polluelos” (gozalav) resulta apropiada específicamente para los que retornan, pues gozal se explica en Bereshit Rabá

(פי' לך פמ"ד) ג"כ לשון גזלן והחוטא נקרא גוזל אביו ואמו כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (רפ"ו דברכות) אך ע"י התשובה אתהפכא חשוכא לנהורא וזדונות נעשו זכויות.

(Parshat Lej, capítulo 44) también como un término para “ladrón” (gazlan); y al pecador se lo llama quien “roba a su padre y a su madre”, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria (al comienzo del capítulo 6 de Berajot). Pero mediante la teshuvá, “la oscuridad se transforma en luz” y los pecados intencionales se convierten en méritos.

לכן מבחי' גוזל אביו ומו נעשה בחי' כנשר כו' על גוזליו ירחף כו' והיינו להיות ישאהו על אברתו.

Por lo tanto, del nivel de “robar a su padre y a su madre” se llega al nivel de “Como un águila”, etc., “se cierne sobre sus polluelos”, etc.; esto es, para que “lo lleve sobre sus alas”.

ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש שופר בענין כי רצון העליון יש לו שני בחינות כו' ע"ש דמשם יובן יותר פי' על אברתו.

Y véase lo escrito en el discurso que comienza “Toquen el shofar en la Luna Nueva”, acerca de que la voluntad suprema tiene dos niveles, etc. Véase allí, pues de allí se comprenderá mejor el sentido de “sobre sus alas”.

וברע"מ [וברע"א מהימנא] פ' פנחס (דרל"ח ע"ב) פי' ישא"ה ע"ד ישא ה' פניו כו' ועמ"ש בפ"י ישא בפ' נשא סד"ה כה תברכו לפיכך נאמר מי אל כמוך נושא עון ועובר על פשע כו'.

Y en el Raaya Mehemna, Parashat Pinjás (238b), se explica “lo lleva” (yisa’ehu) en el sentido de “Que Havaíá alce (yisa) Su rostro”, etc. (y véase lo escrito acerca del significado de yisa en Parashat Nasó, al final del discurso que comienza “Así bendecirán”). Por eso se dice: “¿Quién es un D'os (Kel) como Tú, que lleva (nosei) la iniquidad y pasa por alto la transgresión?”, etc.

תתן אמת ליעקב חסד לאברהם כו' שהוא הוא הנותן אמת וחסד שלו כו' ואזי ה' בדד ינחנו כו' בחי' הוי' הוא בחי' צמצום והתפשטות המשכה כו'

“Das verdad a Yaakov, bondad a Avraham”, etc., pues Él mismo es quien da Su propia verdad y bondad, etc. Y entonces: “Havaíá solo lo condujo”, etc. El nivel de Havaíá es el nivel de contracción (tzimtzum) y de la expansión del flujo, etc.,

שהיא בחי' סדר המשכות והשתלשלות העולמות משא"ד בדד הוא בחי' לבדו כמו קודם שנברא העולם דהיינו בחי' לפני הוי' תטהרו שביום הכפורים

que es el nivel del orden de las emanaciones y de la cadena descendente de los mundos (hishtals-helut); mientras que “solo” (badad) es el nivel de “Él solo”, como antes de que el mundo fuera creado; es decir, el nivel de “Ante Havaíá serán purificados”, de Yom Kipur.

(ועו"ל [ועוד יש לומר] בפ"י כנשר יעיר כו' דהנה מבואר למעלה שבמ"ת [שבמתן תורה] וכן כל זמן שהיה בהמ"ק [בית המקדש] קיים היה גילוי אלקות מבחי' כללות החיות שלמעלה מבחי' המלאכים פני אר"י [אריה] כו' ופני נשר כו'.

(También se puede explicar de otra manera “Como un águila despierta”, etc. Pues, como se explicó arriba, en la Entrega de la Torá y, asimismo, mientras estuvo en pie el Santo Templo, hubo una revelación de Divinidad desde el nivel de la fuerza vital en su expresión general y colectiva, que está por encima del nivel de los ángeles — el rostro de un león, etc., y el rostro de un águila, etc.

וא"כ מובן דבחי גילוי גי"מ [י"ג מדות] הרחמים זהו ודאי בחי רחמים גדולים שלמעלה מעלה הרבה מבחי ומדרגת דבחי פני נשר. ועמ"ש בד"ה ש"ה [שיר המעלות] ממעמקים בענין שיש ב' בחי רחמנות אב הרחמן ואב הרחמים כו'

Siendo así, se comprende que la revelación de los Trece Atributos de Misericordia es ciertamente el nivel de la gran misericordia, muy, muy por encima del nivel y grado del rostro de un águila. Y véase lo escrito en el discurso que comienza “Cántico de las Ascensiones: Desde las profundidades”, acerca de los dos niveles de compasión: “Padre misericordioso” (Av HaRachaman) y “Padre de la misericordia” (Av HaRachamim), etc.;

ע"ש וא"כ יש לומר הפ"י כך כנשר יעיר קנו כו' שזהו משל דכמו שנמשך בחי רחמים ע"י בחי פני נשר שבמרכבה על ירידת הנשמה בגוף הגשמי ונה"ב [ונפש הבהמית] וכמ"ש ביצ"מ [ביציאת מצרים] ואשא אתכם על כנפי נשרים כו'

véase allí. Siendo así, se puede explicar el significado de la siguiente manera: “Como un águila despierta su nido”, etc., es una alegoría. Así como la misericordia desciende por medio del nivel del rostro de un águila en la Carroza sobre el alma al descender al cuerpo físico y al alma animal — como está escrito acerca del Éxodo de Egipto: “Y los llevé sobre alas de águilas”, etc. —,

כמו כן ויתר מכן לאין קץ מה שעיי"ז אח"כ הוי' בדד ינחנו היינו גילוי רחמים גדולים י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שעיי"ז בדד ינחנו דהיינו בעצמות אור א"ס ממש וכמאמר והחזירנו בתשובה שלימה לפניך.

así también, y en una medida infinitamente mayor, lo que ocurre después como resultado de ello: “Havaia solo lo condujo”; es decir, la revelación de la gran misericordia, los Trece Atributos de Misericordia, que se revelan en Yom Kipur y por medio de los cuales “solo lo condujo”, es decir, en la esencia misma de la Luz Infinita (Or Ein Sof), como dicen las palabras: “Y haznos volver a una teshuvá completa ante Ti”.

ולפ"ז [ולפי זה] פ"י ישאהו על אברתו דגבי נשר יעיר קאי על מצות עשה דייקא כי גבי מ"ע [מצות עשה] ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבר אדם על מ"ע [מצות עשה] ושב לא זו משם עד שמוחלין לו וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] ע"ז ליוהכ"פ [ליום הכפורים] דייקא.

De acuerdo con esto, el significado de “lo lleva sobre sus alas”, en relación con “un águila despier-ta”, se refiere específicamente a los mandamientos positivos. Pues nuestros Sabios, de bendita me-moria, dijeron acerca de los mandamientos positivos: “Si una persona transgredió un mandamien-to positivo y se arrepintió, no se mueve de allí hasta que lo perdonan”; para esto no necesita espe-cíficamente Yom Kipur.

וזהו על אברתו דרמ"ח פקודין אינון רמ"ח אברין דמלכא וזהו ע"י כנשר יעיר כו'. אכן ע"י יג"מ [י"ג מדות] הרחמים המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים] עם התשובה נתקן ונמחל אפילו הפשעים דל"ת [דלא תעשה] שהל"ת [שהלא תעשה] הן למעלה ממ"ע [ממצות עשה] דמ"ע [דמצות עשה] תלויין בו"ה דשם הוי"ו ול"ת [ולא תעשה] תלויין בי"ה

Esto es “sobre sus alas”: pues “los 248 mandamientos son los 248 miembros del Rey”, y esto se lo-gra mediante “Como un águila despierta”, etc. Sin embargo, mediante los Trece Atributos de Mise-ricordia que se revelan en Yom Kipur, junto con la teshuvá, también se rectifican y perdonan las transgresiones de las prohibiciones; pues las prohibiciones son más elevadas que los mandamien-tos positivos, ya que estos dependen de la vav y la hei del Nombre Havaiá, mientras que las prohi-biciones dependen de la yud y la hei.

אך ע"י שביוהכ"פ [שביום הכפורים] הוא בחי' לפני הוי' תטהרו למעלה גם מבחי' י"ה וזהו בדד ינחנו כו'. לכן נתקן גם הפגמים והעוונות והפשעים דל"ת [דלא תעשה] ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימוש.

Pero, puesto que Yom Kipur corresponde al nivel de “Ante Havaiá serán purificados”, que está in-cluso por encima del nivel de yud-hei —y esto es “Él solo lo condujo”, etc.—, también se rectifican las manchas, las iniquidades y las transgresiones de las prohibiciones. Véase también lo escrito en el maamar que comienza “Pues los montes se apartarán”.

גם י"ל [יש לומר] דכנשר יעיר זהו ענין יג"מ [י"ג מדות] הרחמים שמתגלים בחדש אלול לפמ"ש [לפי מה שכתוב] בזהר הרקיע ר"פ בראשית דתליסר עלין דשושנה הם י"ב בקר דבריאה והים עליהם כו' ע"ש והוי' בדד ינחנו זהו ענין יג"מ [י"ג מדות] הרחמים המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים].

También puede decirse que “Como un águila despierta” alude a los Trece Atributos de Misericordia que se revelan en el mes de Elul, según lo escrito en Zohar HaRakia, al comienzo de Bereshit: que los trece pétalos de la rosa son los doce bueyes de Beríá, “y el mar sobre ellos”, etc.; véase allí. Y “Havaiá solo lo condujo” alude a los Trece Atributos de Misericordia que se revelan en Yom Kipur.

ועיין מענין בדד ינחנו ברבות פ' בלק גבי הן עם לבדד ישכון (זח"א [זהר חלק א] כ"ו א'. ח"ג [חלק ג'] קכ"ד ב'. ר"י [רבינו יצחק] ב' רצ"ח ב' ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ האזינו).

Véase también acerca de “Él solo lo condujo” en Midrash Rabbah, Parshas Balak, respecto de “He aquí, es un pueblo que habita solo”. (Zohar, Parte I, 26a; Parte III, 124b, 210b, 298b; y en Likkutei Torah del Arizal, al final de Parshas Ha'azinu.)

ובעה"מ [ובעל המחבר] סוף שער ג' ובשער ששי ס"פ מ"ו פ"י שזהו ענין ונשגב ה' לבדו ביום ההוא והארה מעין זה מתגלה בכל יום בק"ש [בקריאת שמע]

Y en Emek HaMelech, al final de Shaar 3 y en Shaar 6, al final del capítulo 46, se explica que esto es lo que significa “Y Havaiá solo será exaltado en aquel día”. Y un destello de esto se revela cada día en el Shemá,

כי בכל יום צריך להיות המשכה מעט כדי שיתגלה בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה] וביוהכ"פ [וביום הכפורים] בכלל כי כך הוא מדת התורה כלל ופרט וחזר וכלל להיות חוזר ונכלל

pues cada día debe producirse una pequeña emanación, para que esto se revele en conjunto durante los Diez Días de Teshuvá y en Yom Kipur. Pues así es la regla de la Torá: primero una afirmación general, luego una particular y, después, nuevamente una afirmación general, de modo que vuelva a quedar incluido

מה שנפרט לפרטי פרטיות בכל יום שעיי' יהיה גילוי כללות לפי שהפרט נמשך מגילוי כללות כו' ועיין בפרש"י [בפירוש רש"י / בפירוש רש"י] (באיוב ס"י ל"ט כ"ז) גבי יגביה נשר.

lo que cada día se desglosó en detalles minuciosos, de modo que así se produzca la revelación de la expresión general y colectiva; pues lo particular se desprende de la revelación de lo general, etc. Véase también el comentario de Rashi (sobre Job, capítulo 39, [versículo] 27) acerca de “el águila se eleva”.

והנה ע"י תשובה מעומקא דליבא הנ"ל נאמר יצרנהו כאישון עינו כי אישון בת עין הוא החושך שבעין ובו דוקא

Ahora bien, mediante la teshuvá desde lo más profundo del corazón mencionada arriba, se dice: "Lo protegió como a la pupila de Su ojo". Pues la pupila (ishón), la "hija del ojo" (bat ayin), es la oscuridad del ojo, y precisamente en ella

הוא המאיר ומתגלה עיקר ראיית האדם שבו האדם רואה כך ע"י בחי' החושך שמחשיך האדם א"ע [את עצמו] במרירות נפשו בעומק הלב הוא מאיר גילוי רצון העליון

es aquello que ilumina, y la esencia de la visión de la persona se revela: con ello ve la persona. Así también, por medio de la oscuridad con que la persona se oscurece a sí misma, en la amargura de su alma, en lo profundo del corazón, resplandece la revelación de la voluntad suprema.

וזהו ימצאהו בארץ מדבר דהיינו לפי שהיה במדבר בארץ ציה כו'. וזהו מי זאת עולה מן המדבר עילוי [עילוי] מן המדבר וסילוקי [וסילוקה] מן המדבר כו'.

Y esto es "Lo encontró en una tierra desértica": porque estaba en el desierto, "en una tierra árida", etc. Y esto es "¿Quién es esta que sube del desierto?": su elevación proviene del desierto, y su partida proviene del desierto, etc.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/haazinu/4/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak